

တၢ်သမံသမိးဒီးပၢဆၢဖီၣ်ကၢ်ဃၢ်တၢ်လီၤပျံး
လီၤဘၣ်ယိၣ်-
တၢ်န့ၣ်ကျဲတခါလၢပနံၣ်တၢ်ကၢအဂီၢ်

Environment
Protection
Authority Victoria

တၢ်ဂ့ၢ်နီၣ်တီၢ်တဖၣ်

တၢ်ကတိၤဆူန့ၣ်.....4

 တၢ်ပညီၣ်4

 ဘၣ်ယးဒီးတၢ်န့ၣ်ကွၢ်တခါဆၢ.....4

 ပတီၢ်တဖၣ်လၢတၢ်ဟံးယၢ်ဖီၣ်ယၢ်တၢ်လီၤပျံးလီၤဖုးဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်တဖၣ်5

ပတီၢ်တၢ်ထံၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်လီၤပျံးလီၤဖုးတဖၣ်6

 တၢ်လၢတၢ်ကဘၣ်ကွၢ်ဆီၤတဖၣ်မ့ၢ်.....6

 ကွၢ်တဖၣ်လၢတၢ်ထံၣ်သ့ၣ်ညါဝဲဒၣ်တၢ်လီၤပျံးလီၤဖုးတဖၣ်.....7

 ကွၢ်ဘၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ကွၢ်ဝဲဒၣ်ကွၢ်တဖၣ်ဟံးတၢ်တဖၣ်တက့ၢ်.....7

 သမံသမိးဘၣ်န့ၣ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤအလီၢ်အကွၢ်7

 တၢ်မၤလိတၢ်ပိၣ်တဲသကိးတဖၣ်ဒီးတၢ်ဆီၣ်ဖျိၣ်ထံၣ်လိာ်သးတဖၣ်.....7

 တၢ်သ့ဝဲဒၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကွၢ်လၢတၢ်ဒီးန့ၢ်ဆီၤသ့တဖၣ်.....7

ပတီၢ်ခံ-သမံသမိးမၤကွၢ်တၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်တဖၣ်8

 သမံသမိးတၢ်လၢအကဲထီၣ်အသးသ့8

 သမံသမိးတၢ်လၢအပိၣ်ထွဲထီၣ်အခံ9

 ထီၣ်ဒူးတၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်အယုၢ်.....9

ပတီၢ်သၢ-မၤကဲထီၣ်တၢ်ဟံးယၢ်ဖီၣ်ယၢ်တဖၣ်12

 တၢ်ဒီးသးဒီးတၢ်မၤစၢ်လီၤတၢ်အတၢ်ဟံးယၢ်ဖီၣ်ယၢ်တဖၣ်.....13

 တၢ်မၤနီၣ်မၤယါတၢ်လီၤပျံးလီၤဖုးဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်.....13

ပတီၢ်လွံၢ်-တၢ်မၤကွၢ်တၢ်ဟံးယၢ်ဖီၣ်ယၢ်တဖၣ်.....14

 တၢ်သမံသမိးတၢ်ဟံးယၢ်ဖီၣ်ယၢ်တဖၣ်.....14

 တၢ်ဖီၣ်ကၢ်ယၢ်တၢ်ဟံးယၢ်ဖီၣ်ယၢ်လၢအတုၤလီၤတီၢ်တဖၣ်.....14

လိာ်ဘျးဝဲ-တၢ်လီၤပျံးလီၤဖုးဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်အတၢ်ကွၢ်နီၣ်ကွၢ်ယါအခိ15

တၢ်ကတိၤဆူန့ၣ်

လၢပနံၣ်တၢ်ကၤအတၢ်ဟံးတၢ်ဂၤလဲၤလၢအပူၤန့ၣ်တၢ်လီၤပျံၤလီၤဘၣ်ယိၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်လီၤတၢ်န့ၣ်ဟံးဒီးပၤဆူန့ၣ်ကွၢ်အိၣ်ဝဲဒၣ်လီၤတၢ်သမံသမိးဒီးပၤဆူန့ၣ်ကွၢ်ဟံးတၢ်လီၤပျံၤလီၤဘၣ်ယိၣ်လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ရဲၣ်ကွၢ်မၤအိၣ်လၢကွၢ်အဂ့ၢ်န့ၣ်ပနံၣ်တၢ်ကၤ-

- ဟံးပုၤကညီဒီးခိၣ်ယၢ်တၢ်အိၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်ရံးပုၤပုၤဖျဲးဒီးဆူန့ၣ်ဆူန့ၣ်ခူတက့ၢ်
- မၤတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘၣ်ဒီးဆဲးစးအမူအခါတဖၣ်တက့ၢ်
- တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘၣ်ဒီးပုၤတၢ်တၢ်မုၢ်လၢတဖၣ်တက့ၢ်

တၢ်ပိၣ်ထွဲထီၣ်အခံလၢအဒုးကဲထီၣ်တၢ်မၤဘၣ်ဒီးပုၤကညီဒီးခိၣ်ယၢ်န့ၣ်ဆၢၣ်အံၤမၤဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးတၢ်အါကလုာ်သ့ဝဲဒၣ်လီၤတၢ်ပတုၤအိၣ်ဒီးသိးအသုတကဲထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်ပပူၤဖျဲးန့ၣ်ပနံၣ်တၢ်ကၤလၢတၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်အဘျးအလဲတဖၣ်ဒီးသဲးတၢ်ဟံးန့ၣ်ဂီၢ်ဒီးတၢ်မၤကဆွဲမၤပျီတၢ်အတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်န့ၣ်ကွၢ်တခါအံၤမုၢ်လၢမနုၤအဂီၢ်လဲၣ်

တၢ်န့ၣ်ကွၢ်တခါအံၤဟ့ၣ်န့ၣ်ဒီးတၢ်လီၤပျံၤအတၢ်ရဲၣ်ကွၢ်ပၤဆူန့ၣ်တက့ၢ်တခါလၢန့ၣ်သ့အိၣ်သ့ဝဲဒၣ်လီၤတၢ်ကမၤအဒုးအိၣ်ပတုၤတၢ်မၤဘၣ်ဒီးသိးအသုတကဲထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢပုၤကညီအတၢ်အိၣ်ဆူန့ၣ်ဆူန့ၣ်ခူဒီးခိၣ်ယၢ်န့ၣ်ဆၢၣ်တက့ၢ်အဂီၢ်လီၤန့ၣ်သ့တၢ်ထီၣ်တၢ်အိၣ်ကမိၣ်လၢအအိၣ်လၢတၢ်န့ၣ်ကွၢ်တခါအံၤအပူၤလၢန့ၣ်ပနံၣ်တၢ်ကၤလၢအကွၢ်အဂီၢ်တမံးလၢအဂီၢ်ဒီးတၢ်လီၤပျံၤလီၤဘၣ်ယိၣ်အပတီၢ်လၢတၢ်သိးလိာ်အသးတဖၣ်အဂီၢ်သ့ဝဲလီၤသန့က့ၢ်ပနံၣ်တၢ်ကၤလၢအအိၣ်. မ့တမုၢ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢအကဲထီၣ်တၢ်လီၤပျံၤလီၤဘၣ်ယိၣ်လၢအပတီၢ်ထီတခါလၢအိၣ်ယၢ်န့ၣ်ဆၢၣ်ဒီးကမုၢ်တၢ်အိၣ်ဆူန့ၣ်ဆူန့ၣ်ခူအဂီၢ်န့ၣ်. ဘၣ်တဘၣ်ကလိၣ်တၢ်သ့ကွၢ်အသန့တဖၣ်လၢအကဲထီၣ်တၢ်တဲးန့ၣ်လီၤ.

ကွၢ်ကွၢ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်ကွၢ်အိၣ်လၢတၢ်န့ၣ်လီၤတခါအံၤအပူၤန့ၣ်မုၢ်တၢ်တမံးယိၣ်ဒ်တၢ်မၤအလီၢ်အကွၢ်အါခါသ့ဝဲဒၣ်လီၤတၢ်ကရဲၣ်ကွၢ်ပၤဆူန့ၣ်တၢ်သ့ဟ့ၣ်မၤဘၣ်အတၢ်အိၣ်ဆူန့ၣ်ဆူန့ၣ်ခူဒီးတၢ်ပုၤဖျဲး(OHS)အတၢ်လီၤပျံၤလီၤဘၣ်ယိၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်န့ၣ်လီၤအံၤထဲဒၣ်ကွၢ်ဘၣ်ဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်တဖၣ်လၢအအိၣ်ကဲထီၣ်ခိၣ်ဖျိကလံာ်ဘၣ်အဘၣ်သိးဒီးတၢ်ကမုၢ်ကမိၣ်ဒီးတၢ်တၢ်ကြးသ့အိၣ်လၢတၢ်ကလုာ်ပိာ်မၤထွဲဝဲဒၣ် OHS အမူအခါတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်ဘၣ်. လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကွၢ်ဘၣ်ယိၣ်တဖၣ်လၢအအိၣ်ကွၢ်ပၤဆူန့ၣ်အမူအခါတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်. ဝံသးစုၤဆဲးကျိးဘၣ် WorkSafe Victoria န့ၣ်တက့ၢ်.

ဘၣ်ယၢ်ဒီးတၢ်န့ၣ်ကွၢ်တခါအံၤ

န့ၣ်ကြးသ့တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကွၢ်လၢလိာ်တဘျီအံၤအပူၤထဲဒၣ်တၢ်န့ၣ်ကွၢ်ထီၣ်တခါအံၤဒီးန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤတမုၢ်သဲးမ့တမုၢ်စံးနီၤအတၢ်ဟ့ၣ်ကွၢ်ဟ့ၣ်ဖးဒီးန့ၣ်တၢ်ကြးသ့အိၣ်သဲးစးအလိာ်ပိာ်ဖျါအသိးန့ၣ်ဘၣ်. အတၢ်ပညိၣ်မုၢ်ထဲဒၣ်သိးတၢ်ကဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်န့ၣ်ကွၢ်တခါအံၤအပူၤတၢ်အံၤကပာ်ယုာ်တၢ်ကွၢ်လၢအကွၢ်လိာ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. န့ၣ်ကြးမၤန့ၣ်စံးနီၤအတၢ်ဟ့ၣ်ကွၢ်ဟ့ၣ်ဖးလၢန့ၣ်တၢ်အိၣ်သးလီၤလီၤဆီဆီအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပကွဲးစးမၤလီၤတၢ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကွၢ်တဖၣ်အံၤမုၢ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢအမူအတၢ်ဒီးဘၣ်လိာ်အသးဒီးကတီၢ်အံၤတၢ်အိၣ်သး. သန့က့ၢ်ပဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤလၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကွၢ်အံၤမုၢ်အတီၢ်. ဘၣ်လိာ်အသးဒီးကတီၢ်အံၤတၢ်အိၣ်သးမ့တမုၢ်လၢပျဲးဝဲဒၣ်န့ၣ်တသ့ဘၣ်.

တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်မုၢ်မနုၤလဲၣ်.
<p>တၢ်ကတိၤအဖျါလၢအကဲထီၣ်တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်လီၤလၢန့ၣ်လိာ်န့ၣ်ဟံးဒီးန့ၣ်ကန့ၣ်ဟံးဒီးတၢ်န့ၣ်ကွၢ်တဘျီအံၤန့ၣ်လီၤ.</p> <p>တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်မုၢ်မနုၤလဲၣ်လီၤပုၤလၢတၢ်လီၤပျံၤလီၤဖျဲးတခါဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်တုၤလိာ်တၢ်တခါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • တၢ်လီၤပျံၤလီၤဖျဲးတခါန့ၣ်မုၢ်တၢ်တမံးလၢအဒုးကဲထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံး(အဒိဒ်မုၢ်အလုၢ်မ့တမုၢ်တၢ်လီၤလုၢ်ကဲလၢကလံာ်လီၤအခါထံထီၣ်အကွၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ). • တၢ်တုၤလိာ်တၢ်တမံးတၢ်တမံးလၢအလုၢ်အပူၤဒိၣ်လၢတၢ်မၤဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးအိၣ်သ့(အဒိဒ်ခိၣ်ယၢ်န့ၣ်ဆၢၣ်မ့တမုၢ်ပုၤကညီအတၢ်အိၣ်ဆူန့ၣ်ဆူန့ၣ်ခူ)န့ၣ်လီၤ. • ကွၢ်ကွၢ်ကပူၤမုၢ်ကွၢ်တဘျီတၢ်လီၤပျံၤလီၤဖျဲးအံၤလဲၤတုၤအတၢ်တုၤလိာ်တၢ်အိၣ်သး(အဒိဒ်ကလံာ်ထံမ့တမုၢ်ဟီၣ်ခိၣ်အထူးအစီ)န့ၣ်လီၤ.
<p>တၢ်ဂ့ၢ်ခံမံလၢအဒုးကဲထီၣ်တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်-တၢ်အိၣ်သးလၢအကဲထီၣ်သ့ဒီးတၢ်လၢအပိာ်ထွဲထီၣ်အခံန့ၣ်လီၤ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • တၢ်အိၣ်သးလၢအကဲထီၣ်သ့မုၢ်တၢ်လၢအမၤအသးသ့မ့တမုၢ်ခွဲးယၢ်တၢ်လီၤပျံၤလီၤဖျဲးကဒုးကဲထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးန့ၣ်လီၤ. • တၢ်ပိာ်ထွဲထီၣ်အခံမုၢ်တၢ်မၤဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးမ့တမုၢ်တၢ်ဒီးဘၣ်မၤဟ့ၣ်လၢတၢ်လီၤပျံၤလီၤဖျဲးကဒုးကဲထီၣ်အိၣ်သ့န့ၣ်လီၤ.
<p>န့ၣ်ဟံးယၢ်တၢ်ဟံးယၢ်ဖီၣ်ယၢ်တဖၣ်လၢအလီၢ်အကွၢ်ဒၣ်ဝဲလၢတၢ်ကရဲၣ်ကွၢ်တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟံးယၢ်ဖီၣ်ယၢ်ပၣ်ယုာ်ဝဲဒၣ်-</p> <ul style="list-style-type: none"> • တၢ်မၤဟါမၤကွၢ်မ့တမုၢ်တၢ်ထုးကွၢ်တၢ်လီၤပျံၤလီၤဖျဲး • တၢ်မၤပျဲးတၢ်လၢတၢ်လီၤပျံၤလီၤဖျဲးဒီးတၢ်တမံးလၢအလီၢ်လၢအဘၣ်ယိၣ်အိၣ်ဒုးဝဲဒၣ် • ဝဲးဖီကဟ့ၣ်အတၢ်ဟံးယၢ်ဖီၣ်ယၢ်တဖၣ်လၢအပတုၤတၢ်ဘၣ်အဘၣ်သိလၢအကဲထီၣ်အဂီၢ်မ့တမုၢ်ဟံးပတုၤအိၣ်ဒီးသိးအသုတရၢလီၤအသး-အဒိဒ်ဝဲးဖီကဟ့ၣ်လၢအကဲထီၣ်အဂီၢ်အကဲထီၣ်အသးမ့တမုၢ်နီၣ်ဒီးယၢ်တၢ်(နီၣ်ဒီးယၢ်တၢ်န့ၣ်မုၢ်တၢ်ဒုၣ်တခါလၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အိၣ်လၢတၢ်အကဲထီၣ်ပၤဝဲးလၢတၢ်ကဖီၣ်ယၢ်တၢ်လီၤဆံၣ်လီၤကဲတခါလၢလီၤန့ၣ်လီၤ) • တၢ်ရဲၣ်ကွၢ်ပၤဆူန့ၣ်အတၢ်ဟံးယၢ်ဖီၣ်ယၢ်တဖၣ်အဒိဒ်တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအကွၢ်အကွၢ်တဖၣ်မ့တမုၢ်တၢ်ကွၢ်စုၣ်ကွၢ်ထွဲအသန့တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပတီၢ်တဖၣ်လၢတၢ်ကဟံးယၢ်ဖီၣ်ယၢ်တၢ်လီၤပျံးလီၤဖုးဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်တဖၣ်

ကွၢ်ကွၢ်လၢတၢ်ကသမံသမိးဒီးဟံးယၢ်ဖီၣ်ယၢ်တၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်ဆိၣ်ဝဲဒၣ်လွၢ်ပတီၢ်န့ၣ်လီၤ(ကွၢ်ဘၣ်တၢ်ရဲၣ်လီၤနီၣ်ဂံၢ်)တက့ၢ်. ကွၢ်ကွၢ်တခါအံၤမ့ၢ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤအကွၢ်အကွၢ်လၢကဘၣ်လဲၤအသးဆူညါလၢအကွၢ်ကဒါက့ၤဆူပတီၢ်နီၣ်ဂံၢ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤတၢ်ဖီၣ်ကၢ်ယၢ်တၢ်တခါဝဲအလီၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂီၤန့ၣ်ဖျါတၢ်ဝဲ-ပတီၢ်တဖၣ်လၢတၢ်ကဟံးယၢ်ဖီၣ်ယၢ်တၢ်လီၤပျံးလီၤဖုးဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်တဖၣ်

တၢ်ရဲၣ်လီၤနီၣ်ဂံၢ်-တၢ်တဖၣ်လၢတၢ်ကဟံးယၢ်ဖီၣ်ယၢ်တၢ်လီၤပျံးလီၤဖုးဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်တဖၣ်

ပတီၢ်	တၢ်ပံးထီၣ်ဖီၣ်ထီၣ်မၤတၢ်မၤ	တၢ်ကွၢ်ပၤဖျါ
၁	ထံၣ်သ့ၣ်ညါဘၣ်တၢ်လီၤပျံးလီၤဖုးတဖၣ်	တၢ်လီၤပျံးလီၤဖုးလၢဘၣ်တဘၣ်ကဒုးကဲထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးမနုၤတဖၣ်ဆိၣ်ဝဲဒၣ်လဲၣ်.
၂	တၢ်သမံသမိးမၤကွၢ်တၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်တဖၣ်	တၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်အပတီၢ်ဒီးသန့ထီၣ်သးလၢတၢ်ကဲထီၣ်သးသ့ဒီးအတၢ်ဖိၣ်ထွဲထီၣ်အခဲမ့ၢ်မနုၤလဲၣ်.
၃	တၢ်မၤလီၣ်ထီၣ်ဖးထီၣ်တၢ်ဟံးယၢ်ဖီၣ်ယၢ်တဖၣ်	ပနံၣ်တၢ်ကမၤတၢ်ဒ်သိးကထူးကွၢ်မ့ၢ်မၤလီၤဖျါကွၢ်တၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်တခါသ့လၢကွၢ်လဲၣ်.
၄	တၢ်မၤကွၢ်တၢ်ဟံးယၢ်ဖီၣ်ယၢ်တဖၣ်	ကွၢ်သမံသမိးကဒါတၢ်ဟံးယၢ်ဖီၣ်ယၢ်တဖၣ်လၢပနံၣ်တၢ်ကသ့အိၤလၢတၢ်ကမၤလီၤတၢ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤမၤတၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ရဲၣ်သဲကတီၢ်တၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်

ပတီၢ်တၢ်-ထံၣ်သ့ၣ်ညါဘၣ်တၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးတဖၣ်

ပတီၢ်တၢ်-တၢ်ထံၣ်သ့ၣ်ညါဘၣ်တၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးတဖၣ်

တၢ်လၢတၢ်ကဘၣ်ကွၢ်အိၣ်တဖၣ်မ့ၢ်

တၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးတဖၣ်တၢ်အထိၣ်ဒီးစးဖိကဟၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်တဖၣ်လၢအဟံၣ်ယုၣ်တၢ်တံၢ်လၢအဒုးကဲထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးဆုၣ်ပုၤကညီမ့ၢ်တဖၣ် ဒိၣ်ယၢၤန့ၣ်အကီၢ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်ရဲၣ်လီၤလၢလၢန့ၣ်ရဲၣ်လီၤဝဲဒၣ်တၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးတဖၣ်န့ၣ်လီၤအညီန့ၢ်ကဲထီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

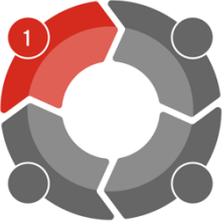

တၢ်ရဲၣ်လီၤနီၢ်ကီၢ်ဝဲ-တၢ်ဖံးတၢ်မၤအလီၢ်ဒိၣ်ယၢၤန့ၣ်အကီၢ်န့ၣ်ဒီးပုၤကုၤပုၤကညီအတၢ်အိၣ်ဆုၣ်အိၣ်ဆုၣ်အတၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးတဖၣ်န့ၢ်ကဲထီၣ်တဖၣ်

တၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးတဖၣ်	တၢ်ကွၢ်ပံၤဖျါ	ညီန့ၢ်ကီၢ်ထံးမ့ၢ်တဖၣ်တၢ်လၢအဒုးကဲထီၣ်တၢ်-
တၢ်စုၣ်တၢ်ပျံၤအတၢ်လီၤဆိၣ်လီၤကဲတဖၣ်	တၢ်စုၣ်တၢ်ပျံၤအဘၣ်အဘၣ်သီဟံၣ်ဒိၣ်ကပံၤ,ထံလၢဟံၣ်ဒိၣ်လၢဒီးထံအကီၢ်လၢအဆိၣ်ဘုးဒီးအိၣ်တဖၣ်ဒီးဘၣ်ပုၤကုၤပုၤကညီအတၢ်အိၣ်ဆုၣ်အိၣ်ဆုၣ်န့ၣ်လီၤ.	<ul style="list-style-type: none"> - တၢ်ဒၤလၢအပူၤအိၣ်တဖၣ် - ဒိၣ်ဒီးတၢ်လီၤဆိၣ်လီၤကဲတဖၣ်တဖၣ်လၢတၢ်ကယၢ်တၢ်လီၤဆိၣ်လီၤကဲတဖၣ် - တၢ်ပံၤကီၢ်ယၢ်တၢ်ဒီးတၢ်ပံၤဒိၣ်မၤတၢ်လၢအစၢ်
တၢ်စုၣ်ထံးအတၢ်ဘၣ်အဘၣ်သီ	တၢ်စုၣ်ထံးအကီၢ်တဖၣ်တလၢလီၤဆုၣ်တၢ်မၤကဆိၣ်ထံးအလီၢ်ဘၣ်,လၢလီၤလီၤဆုၣ်ထံးအကီၢ်,ဟံၣ်ဒိၣ်အိၣ်ဒီးထံအလီၢ်ဒီးပိၣ်လဲၣ်ကုၢ်ကီၢ်လၢအဘၣ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်လၢအလဲၣ်န့ၣ်လီၤဆုၣ်တၢ်စုၣ်ထံးအပူၤကလဲၣ်ဒၣ်ဆုၣ်ဒိၣ်ယၢၤန့ၣ်အကီၢ်န့ၣ်ဒီးမၤအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဒီးဘၣ်ပုၤကုၤပုၤကညီအတၢ်အိၣ်ဆုၣ်အိၣ်ဆုၣ်န့ၣ်လီၤ.	<ul style="list-style-type: none"> - ဖုၣ်ဆါဒီးတၢ်အိၣ်ကလီၤတၢ် - ချါဒီးတၢ်အစုၣ်အပူၤတဖၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်ဆါလၢတၢ်ကမၤဆုၣ်က - တၢ်ကမံၤကမိၣ် - သိဒီးသိယိး - မိၣ်ထီၣ်တဖၣ် - တၢ်သ့ၣ်တၢ်စုၣ်တၢ်ပျံၤလီၤဟံၣ်ဒိၣ်ဒီးအဆုၣ်တဖၣ်
မ့ၢ်ဆုၣ်တဖၣ်တၢ်ပီၤဖးသ့ၣ်ဖး	ယုၣ်ဒီးတၢ်လီၤပျံၤလီၤလၢတၢ်သးသးမ့ၢ်ဆုၣ်တဖၣ်ဒီးစုၣ်လီၤဒိၣ်န့ၣ်အကီၢ်အသိး,မ့ၢ်ဆုၣ်ဒီးတၢ်ပီၤဖးသ့ၣ်ဖးဒုးကဲထီၣ်တၢ်လီၤပျံၤလီၤလၢအမ့ၢ်တၢ်ဒိၣ်တၢ်ယုၣ်လီၤ,တၢ်အစုၣ်အပူၤအသဝဲဒီးပုၤကုၤပုၤကညီအတၢ်အိၣ်ဆုၣ်အိၣ်ဆုၣ်န့ၣ်လီၤ.	<ul style="list-style-type: none"> - တၢ်ဆိမိၣ် - မ့ၢ်ဆုၣ်တဖၣ် - တၢ်အမဲးမဲးကီၢ်သ့ၣ် - တၢ်ပံၤကီၢ်တၢ်လၢအတၢ် - လိမ့ၢ်ဆုၣ်အတၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးတဖၣ် - ဖုၣ်ဆါ - တၢ်ဒိၣ်ဆုၣ်အတၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးတဖၣ်
ဖုၣ်ဆါ	ဖုၣ်ဆါဒုးကဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဆုၣ်အိၣ်ဆုၣ်အတၢ်ကီၢ်ဒိၣ်န့ၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်သ့ၣ်ဒုး,လီၤဆိၣ်တၢ်လၢပုၤကညီအတၢ်ကသၢ်ထီၣ်ကသၢ်လီၤ,သးဖျါဒီးသ့ၣ်အတၢ်လဲၣ်တဖၣ်အသးအကီၢ်လီၤ,ဒုးကဲထီၣ်မဲးမ့ၢ်,ကီၢ်ယုၣ်ဒီးဘၣ်အတၢ်ညိးထီၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.	<ul style="list-style-type: none"> - တၢ်တုၤတၢ်ဘီၣ်သ့ၣ်တဖၣ် - တၢ်သ့ၣ်လီၤဖျါလီၤတၢ်မၤဘၣ်ဟံၣ်ဒိၣ်အကီၢ်အတၢ်အိၣ်ဆုၣ် - ကဲလၢကမ့ၢ်အတၢ်မၤတဖၣ် - ဖုၣ်ဆါအပူၤလၢတၢ်တကးဘၢယၢ်အိၣ် - တၢ်ကဲကွၢ်တၢ် - တၢ်ဒိၣ်ဆုၣ်အိၣ်ဆုၣ်ထံး - တၢ်ကွၢ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ပီၤညိးထီၣ်တဖၣ် - ကျဲမ့ၢ်တဖၣ်လၢတကးဘၢအသး
တၢ်န့ၣ်တဖၣ်တလၢမ့ၢ်တဖၣ်တၢ်န့ၣ်	တၢ်န့ၣ်တဖၣ်တလၢအတၢ်ဘၣ်အဘၣ်သီဒိၣ်ဘၣ်မၤပုၤကုၤပုၤကညီအတၢ်အိၣ်ဆုၣ်အိၣ်ဆုၣ်န့ၣ်,ဒုးကဲထီၣ်တၢ်သးကလဲၣ်ဒီးဒိၣ်ယုၣ်သ့ၣ်ဆါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်န့ၣ်တဖၣ်တၢ်န့ၣ်ဒုးကဲထီၣ်လၢတၢ်အစုၣ်အပူၤအသဝဲတဖၣ်သ့ၣ်စုၣ်ကီၢ်ဒုး,လၢအဒုးကဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဆုၣ်အိၣ်ဆုၣ်အတၢ်ကီၢ်တဖၣ်လၢအဆိၣ်န့ၣ်လီၤ.	<ul style="list-style-type: none"> - တၢ်ဆုၣ်တၢ်ကုၣ် - တၢ်သ့ၣ်တၢ်အစုၣ်အပူၤ - ထံဘၣ်အယုၤလီၤအကီၢ် - ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိတဖၣ် - တၢ်မၤအုၣ်မၤကျိၣ်သ့ၣ်လၢဝဲဒၣ် - စးဆုၣ်လၢထီၣ်တၢ်အလုၣ်ဒီးစးဒုးန့ၣ်လီၤကလဲၣ်တဖၣ် - တၢ်ဖိမၤကဲထီၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်
ကလဲၣ်အတၢ်ဘၣ်အဘၣ်သီ	တၢ်အစုၣ်အပူၤမ့ၢ်တဖၣ်တၢ်အပီၤအလီၢ်လၢအလီၤပျံၤလီၤဖုးတဖၣ်လၢအလဲၣ်ဆုၣ်ကလဲၣ်ကျါလၢတၢ်ဖဲးမၤတၢ်မ့ၢ်တဖၣ်တၢ်မၤကဲထီၣ်ဒုးကဲထီၣ်တၢ်ဘၣ်အဘၣ်သီအိၣ်ဆုၣ်အိၣ်ဆုၣ်န့ၣ်လီၤ.	<ul style="list-style-type: none"> - စးဖိမိၣ်အဖုၣ်ကပူၤဒီးဒိၣ် - စးဖိမိၣ်အထံးဒုးဒီးဒိၣ် - တၢ်တုၤတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်အတၢ်ပူၤလီၤလၢတၢ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤဟးထီၣ် - တၢ်ပံၤကီၢ်တၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်အါတဖၣ် - တၢ်ပီၤတၢ်လီၤလၢအဆုၣ်ဖျိတဖၣ် - တၢ်အပူၤလီၤတၢ်လၢတၢ်တကးတၢ်အဆိၣ်
ထံဘၣ်အဘၣ်သီ	ပနံၣ်အလီၢ်အတၢ်ကမ့ၢ်မ့ၢ်ဒီးတၢ်ထံဘၣ်အဘၣ်သီလၢမ့ၢ်ကွၢ်ဖဲးကွၢ်အလီၢ်မိၣ်ယုၣ်တၢ်ဘၣ်အဘၣ်သီလၢအမၤဘၣ်ဒိၣ်တၢ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.	<ul style="list-style-type: none"> - တၢ်တုၤထံးထီၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ် - တၢ်ထံးထီၣ်ပနံၣ် - တၢ်တုၤထံးထီၣ်ပနံၣ်
တၢ်သိၣ်တၢ်သဲ	တၢ်သိၣ်တၢ်သဲလၢအဆိၣ်အမ့ၢ်မၤတၢ်ပုၤတဖၣ်ဒုးကဲထီၣ်သ့ၣ်ထီၣ်,သးဖျါတၢ်ဆါ,တၢ်သ့ၣ်ဆုၣ်အသးအန့ၣ်,တၢ်သ့ၣ်ကီၢ်ဒုးကီၢ်ဒီးတၢ်မၤတၢ်တၢ်မဲးတၢ်ဂဲၤသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.	<ul style="list-style-type: none"> - စးဖိကဟၣ် - ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိတဖၣ် - တၢ်ဟ့ၣ်ဒုးဆုၣ် - သိလုၣ်ကဟၣ်ဒီးတၢ်မၤသိၣ်တၢ်ကလုၢ်ဟ့ၣ်သလီၤတဖၣ်
တၢ်ဘၣ်အဘၣ်သီလၢအလီၤဘၣ်ယီၣ်တဖၣ်	တၢ်ဘၣ်အဘၣ်သီလၢတၢ်ရဲၣ်ကွၢ်မၤဆုၣ်အိၣ်တၢ်တဖၣ်ထီၣ်ဂုၤ,ဘၣ်ဘတဖၣ်ဒုးကဲထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဒိၣ်ဘၣ်ထံးလၢပုၤကညီအိၣ်ဒိၣ်ယၢၤန့ၣ်အကီၢ်န့ၣ်လီၤ.	<ul style="list-style-type: none"> - တၢ်ဘၣ်အဘၣ်သီလၢအကဲတၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးတဖၣ်လၢစးဖိကဟၣ်တၢ်လီၤတဖၣ်လၢတၢ်တရဲၣ်သဲကတီၢ်မၤဆုၣ်အိၣ်ဂုၤ,တၢ်မိၣ်ဆုၣ်အိၣ်မ့ၢ်တဘၣ်တဖၣ်မ့ၢ်တၢ်တၢ်ကွၢ်မ့ၢ်တဘၣ်လီၤဘၣ်ဒီးဖုၣ်ဆါဒီးဟံၣ်ဒိၣ်လၢအဆိၣ်ဒီးအဲးစဲးတဲးစဲး(ဟံၣ်လၢကဲတကလုၢ်)
တၢ်လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဆုၣ်တၢ်ဆါတဖၣ်	တၢ်လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဆုၣ်တၢ်ဆါပုၤတဖၣ်အယုၤအယၢ်,ဘဲၤဂဲၤ,မ့ၢ်တဖၣ်တၢ်အသးသးမ့ၢ်ထံးကီၢ်ဖိလၢအကဲထီၣ်လၢအဒုးကဲထီၣ်တၢ်ဆုၣ်တၢ်ဆါသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.	<ul style="list-style-type: none"> - တၢ်သ့ၣ်ကဆိၣ်အလီၢ်အကွဲတဖၣ်လၢလၢလီၤလီၤတဖၣ် - တၢ်မိၣ်မၤတၢ်ဘၣ်အဘၣ်သီတဖၣ်လၢတဖၣ်ဒီးတၢ်ကဆုၣ်ကဆိၣ် - တၢ်ဆုၣ်တၢ်ကုၣ်လၢအဘၣ်ကဲတၢ်အဒုးဖဲးဒိၣ်လၢအပူၤလီၤလၢတဖၣ် - တၢ်ဘၣ်အဘၣ်အထံးအနီၣ် - တၢ်အိၣ်တၢ်ဆါတကဆုၣ်ကဆိၣ် - အိၣ်ကဆုၣ်တၢ်ဘၣ်အဘၣ်သီ - ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိအဆုၣ်အဆိၣ်ဒီးအယဲးအကွဲတဖၣ်

ကျိၤကွၢ်လၢတၢ်ကထံၣ်သ့ၣ်ညါဘၣ်တၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးတဖၣ်

ကျိၤကွၢ်ဆိၣ်ဝဲဒၣ်အါဘိၣ်လၢတၢ်ကထံၣ်သ့ၣ်ညါဘၣ်တၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးတဖၣ်လၢပုၤကညိၣ်အတၢ်ဆိၣ်ဆူၣ်ဆိၣ်ခူၣ်ဒီးခိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢၣ်လၢအဆိၣ်ဟဲဒၣ်လၢတၢ်ဘၣ်အၢၣ်ဘၣ်သိမ့တဖၣ်တၢ်အၢၣ်တၢ်ဆိၣ်တဖၣ်အဆိၣ်န့ၣ်လီၤ.တဘျီဝဲန့ၣ်မ့ၢ်ထံၣ်ညါဘၣ်လဲၣ်န့ၣ်တၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးတဖၣ်ဝဲလၢကိၣ်န့ၣ်.န့ၣ်ကြးကွဲးနီၣ်ဒီးမၤနီၣ်ယၢ်အဝဲသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.န့ၣ်သ့ၣ်တၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်အတၢ်မၤနီၣ်လၢအဆိၣ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်န့ၣ်ကျဲတဘျီအံၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ.

ကွၢ်ဘၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ကျိၤဝဲကွၢ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂၤတဖၣ်တက့ၢ်

အကါဒိၣ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်ကကွၢ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂၤတဖၣ်လၢန့ၣ်မ့ၢ်ကျိၤဝဲကွၢ်အံၤမၤဝဲဒၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤကဒုးကဲထီၣ်တၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးအုပုၤကညိၣ်ဒီးခိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢၣ်အဂီၢ်ကသုလၢကျဲလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.အဒိန့ၣ်.တၢ်ဟံၣ်ကိၣ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်မိၣ်ဝဲဒၣ်ပိးလီၤလၢတၢ်သိးလီၢ်အသးတဖၣ်.တၢ်သ့ၣ်ခူၣ်.တၢ်ဘျီမၤယံၤဟီၣ်ဒိၣ်အမဲၣ်မဲၣ်ဒိၣ်ဒီးတၢ်ကျိၤဘျီတၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ညါန့ၣ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂၤတဖၣ်လၢအဒုးကဲထီၣ်တၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးတဖၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

သမံသမိးဘၣ်န့ၣ်မ့ၢ်မၤအလီၢ်အကျဲ

တၢ်ဟးကွၢ်တရံးန့ၣ်တၢ်မဲၣ်တၢ်မၤအလီၢ်မ့ၢ်ကျိၤကွၢ်ဘျီဘျီလီၤလီၤတခါလၢတၢ်ကထံၣ်န့ၣ်တၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးတဘျီမဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

သန့ၣ်က့ၢ်.န့ၣ်ကြးသမံသမိးဒၣ်တၢ်လၢအဆိၣ်ဒီးအမိၢ်လဲၣ်မိၢ်ပျံၤအဒိဒဲသိးတၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်.တၢ်ပိးတၢ်လီၤမ့ၢ်တဖၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖၣ်ဒီးတၢ်အကွၢ်အဂီၢ်တဖၣ်မိၢ်ဘၣ်.န့ၣ်ကြးကွၢ်စ့ၢ်ကိးလၢန့ၣ်တၢ်မၤအသးန့ၣ်ဒီးအကျိၤအကျဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်အံၤအကျဲအဆိၣ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်ကကိးယုၢ်ပုၤတကလၢအတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်တၢ်မဲၣ်တၢ်မၤအတၢ်လဲၣ်တရံးအသးဒီးန့ၣ်တကလဲန့ၣ်မၤဝဲဒၣ်တၢ်သမံသမိးတဖၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.ပုၤလၢအမၤတၢ်ဟူးတၢ်ဂၤကိးန့ၣ်ဒီးတဖၣ်ညါန့ၣ်ကျိၤကတၢ်ဘၣ်တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးမ့ၢ်ဆူၣ်မ့ၢ်ဂီၤတဖၣ်သ့ၣ်ညါကဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဆိကမိၣ်ထီၣ်ဘၣ်ယးတၢ်မၤအကျဲကပုၤဒီးပုၤတၢ်လီၢ်တဖၣ်(ကွၢ်ဘၣ်တၢ်အခိၣ်ပညိတဖၣ်လၢ"တၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးန့ၣ်မ့ၢ်မၤန့ၣ်လဲၣ်"အပုၤလၢအဆိၣ်လၢကဘျီပၤအလီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.ဆိကမိၣ်ထီၣ်မ့ၢ်တၢ်တၢ်လီၢ်တဖၣ်လၢအဆိၣ်ဘျီလၢကဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး.အဒိဒဲသိးဟံၣ်ယိတဖၣ်.ထံကျိၤမ့ၢ်တဖၣ်မိၢ်ကရၢၢ်တဖၣ်ဆိၣ်ဝဲဒၣ်ခါန့ၣ်တက့ၢ်.ဆိကမိၣ်ထီၣ်ယုၢ်စ့ၢ်ကိးကျိၤကွၢ်လၢတၢ်ဘၣ်အဘၣ်သီသ့အိၤလၢတၢ်ကလဲၣ်တုၤအဆိၣ်.အဒိဒဲထံကျိၤမိၢ်.ကလံးဒီးတၢ်လီၢ်အထံဘိကျိၤတဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်မၤလီၤတၢ်ပိၣ်တဲသကိးတဖၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ထံၣ်လီၢ်သးတဖၣ်

တၢ်ရဲၣ်ကျိၤမၤဝဲဒၣ်တၢ်ဆိၣ်ဖိၣ်ထံၣ်လီၢ်သးတခါယုၢ်ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိဒီးပုၤဘျီလီၤယုၢ်စ့တဖၣ်မ့ၢ်ကျဲအဂ့ၢ်ကတၢ်တဘိၣ်လၢတၢ်ကထံၣ်န့ၣ်တၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.ဝဲတၢ်ဆိၣ်ဖိၣ်ထံၣ်လီၢ်သးတဘျီအံၤအကတီၢ်.ပုၤထံသကိးဘၣ်ယးတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢအဒုးကဲထီၣ်တၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးတဖၣ်.လၢအဒိမ့ၢ်တၢ်မဲၣ်တၢ်မၤအတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်တဖၣ်ဒီးတၢ်ဖိတၢ်လဲၣ်လၢတၢ်ဟံၣ်ကိၣ်ယၢ်အိၤလၢတၢ်လီၢ်တဖၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆိၣ်ဖိၣ်ထံၣ်လီၢ်သးတခါအံၤမၤကဲထီၣ်တၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးအတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးလၢအဘၣ်ထွဲဒီးန့ၣ်တၢ်မဲၣ်တၢ်မၤအလီၢ်အလုၢ်အလုၢ်အသးန့ၣ်တခါသ့လီၤ.တၢ်အံၤဟ့ၣ်န့ၣ်ဒီးန့ၣ်ယၢ်လၢတၢ်ကဒုးပုၤယုၢ်ပုၤလၢအဆိၣ်လၢန့ၣ်တၢ်မဲၣ်တၢ်မၤအလီၢ်အကျဲတဖၣ်.အဒိဒဲမ့ၢ်ဆူၣ်ဆူၣ်အပုၤန့ၣ်မိၢ်န့ၣ်ကမိၢ်မ့ၢ်တဖၣ်လီၢ်ကဝိၤအကိၣ်ကးကရုတဖၣ်သ့ၣ်စ့ၢ်ကိးလီၤ.

တၢ်သ့ၣ်ဒၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢတၢ်ဒီးန့ၣ်အိၣ်သ့တဖၣ်

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢမၤအကျဲသ့လၢတၢ်ကထံၣ်န့ၣ်တၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးတဖၣ်ဟဲဒၣ်လၢတၢ်လီၢ်တဘျီတၢ်လီၤအပၣ်ယုၢ်-

- စးဖိကဟၣ်အတၢ်ကရုကရိတဖၣ်လၢအဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ယးတၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်လၢအသိတဖၣ်လၢန့ၣ်စးဖိကဟၣ်တၢ်မၤအလီၢ်အဂီၢ်
- ပုၤဘျီထွဲထီၣ်တဖၣ်ဒီးပုၤထွဲထီၣ်တဖၣ်ဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ယးတၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးလၢအဘၣ်ထွဲဒီးစးဖိကဟၣ်အလီၢ်.ပိးလီၤသ့အိၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ကျိၤအကွၢ်တဖၣ်သ့ၣ်လီၤ
- တၢ်ပုၤဖျဲးအဂ့ၢ်အကျိၤလၢတၢ်ထီၣ်အိၣ်အိၣ်အလံၣ်ကဘျီ(SDS).လၢတၢ်ကိးအိၣ်အိၣ်တၢ်ဖိတၢ်လဲၣ်အတၢ်ပုၤဖျဲးအဂ့ၢ်အကျိၤအကဘျီတဖၣ်(MSDS).ညါန့ၣ်ဆိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအဘျီအဖိၣ်ဆိၣ်လၢအဘၣ်ယးဒီးတၢ်မ့ၢ်ဘၣ်ထွဲအတၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးတဖၣ်လၢအဘၣ်ယးဒီးတၢ်ပိးတၢ်လီၤတခါအံၤဒီးကျိၤကွၢ်လၢန့ၣ်ယၢ်ဖိၣ်ယၢ်တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်တဖၣ်အံၤသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ
- ပုၤဟ့ၣ်တၢ်ဆူၣ်ကိၣ်တဖၣ်ညါန့ၣ်ဟ့ၣ်န့ၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအဘျီအဖိၣ်ဆိၣ်လၢအဘၣ်ယးဒီးတၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးတဖၣ်ဒီးကျိၤကွၢ်တဖၣ်လၢန့ၣ်ကမိၢ်ကိၣ်ယၢ်တၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ
- ပုၤစဲၣ်န့ၣ်တဖၣ်လၢအမဲၣ်မၤဖုးကါစးဖိကဟၣ်ပိးလီၤ.မ့ၢ်အဒိဒီးတၢ်ဆိၣ်ဆူၣ်ဆူၣ်အတၢ်ပုၤဖျဲးဒီးခိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢၣ်ဂ့ၢ်ပုၤစဲၣ်န့ၣ်တဖၣ်
- ပနံၣ်တၢ်ကအတၢ်ဘၣ်အဘၣ်သိအတၢ်ရဲၣ်သဲကတိၢ်လၢတၢ်မၤအလီၢ်အကျဲအဂီၢ်

တၢ်ရဲၣ်သဲကတီၢ်တၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်

အပတီၢ်ခဲ-တၢ်သမံသမိးမၤကွၢ်တၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်တဖၣ်

အပတီၢ် ၂-တၢ်သမံသမိးမၤကွၢ်တၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်တဖၣ်

အခဲအံၤနကလိၣ်သမံသမိးတၢ်လီၤပျံးလီၤဖုးတဖၣ်လၢနထံၣ်န့ၢ်အိၣ်လၢပတီၢ်၁အပူၤလၢအကမၤတၢ်န့ၣ်လီၤ-

- မ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်ဒုးကဲထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးသ့ၣ်လၢကွၢ်လဲၣ်
- မ့ၢ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးအံၤကဲထီၣ်ဒိဘၣ်မ့ၢ်သ့ၣ်လၢကွၢ်လဲၣ်
- လၢအကကဲထီၣ်အဂီၢ်တၢ်အိၣ်သးအိၣ်ထဲလဲၣ်.

တၢ်သမံသမိးတၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်မ့ၢ်ကွၢ်တၢ်လီၤတၢ်ကမၤအိၣ်နတၢ်ဒီးတၢ်ညါဒီးတၢ်န့ၢ်ဖၢၢ်လၢအဘၣ်ယးဒီးတၢ်လီၤပျံးလီၤဖုးဒီးအဝဲသ့ၣ်အတၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဒ်သိးနအတၢ်အိၣ်လၢမ့ၢ်တၢ်ကမၤယၢ်ဖိၣ်ယၢ်တၢ်အသ့ၣ်တဖၣ်အံၤကဲတၢ်ကတၢ်ကသ့ၣ်လဲၣ်န့ၢ်နအတၢ်အိၣ်လၢကသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ကမၤတၢ်အိၣ်အဂီၢ်, လူပိၣ်မၤထွဲအပတီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤတက့ၢ်-

1. ဒူးထီၣ်မ့ၢ်တၢ်လီၤပျံးလီၤဖုးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤကဲဒုးကဲထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်မၤဟူးတခါထဲလဲၣ်
2. ဒူးထီၣ်အတၢ်ပိၣ်ထွဲထီၣ်အခဲ, မ့ၢ်တဖၣ်အတၢ်အိၣ်အမ့ၢ်လၢတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်မၤဟူးတခါစုၣ်စုၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်.
3. ထီၣ်ဒူးတၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်အသ့ၣ်လၢတၢ်လီၤပျံးတခါစုၣ်စုၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်.

၁. သမံသမိးတၢ်လီၤအကဲထီၣ်အသးသ့

အိၣ်ထံးတပတီၢ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ကဒူးထီၣ်တၢ်လီၤပျံးလီၤဖုးအံၤကဲဒုးကဲထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးအိၣ်ဝဲဒၣ်ထဲလဲၣ်တၢ်ကဲထီၣ်အသးသ့န့ၣ်ဒီးသ့ၣ်ထီၣ်အသးလၢတၢ်လီၤပျံးလီၤဖုးသ့ၣ်ညါအဖီခိၣ်, မ့ၢ်တဖၣ်တၢ်လၢနကြးသ့ၣ်ညါဘၣ်ယးတၢ်လီၤပျံးလီၤဖုးဒီးမ့ၢ်လၢတၢ်အိၣ်သးဒီးတၢ်ဟူးတၢ်ကဲတဖၣ်ဒိဘၣ်မၤဟူးတၢ်လီၤပျံးလီၤဖုးအံၤသ့ၣ်လၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကဲထီၣ်အသးသ့ကဘၣ်တၢ်ပၢ်အယုၣ်ဒ်-

- **လီၤတၢ်လီၤဆဲး**-တၢ်သ့ၣ်ညါပၢ်လၢကကဲထီၣ်ခဲအံၤခဲအံၤလၢပတီၢ်မ့ၢ်တၢ်အိၣ်သးတဖၣ်အဖီလၢန့ၣ်လီၤ.
- **ကဲထီၣ်သ့ၣ်ဒိဘၣ်ကလဲၣ်**-တၢ်မ့ၢ်လၢပၢ်လၢကကဲထီၣ်တဘျီဘျီလီၤ.
- **ကဲထီၣ်သ့**-ကကဲထီၣ်တဘျီဘျီလီၤ.
- **ကဲထီၣ်တသ့**-တၢ်အိၣ်သးတအိၣ်လၢကကဲထီၣ်ဝဲဒၣ်ပတီၢ်မ့ၢ်တၢ်အိၣ်သးတဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.
- **တညီန့ၢ်ကဲထီၣ်**-ကဲထီၣ်သ့သန့ကတမ့ၢ်ကကဲထီၣ်နီတဘျီဘျီန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ရဲၣ်လီၤဖရီနီၢ်ဂံၢ်ၣ်ကွၢ်ကွၢ်အိၣ်သ့ၣ်လၢတၢ်ကမၤန့ၢ်လၢနကဒူးထီၣ်တၢ်လီၤအကဲထီၣ်အသးသ့န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ရဲၣ်လီၤဖရီနီၢ်ဂံၢ်ၣ်-ကွၢ်ကွၢ်အိၣ်သ့ၣ်လၢတၢ်ကမၤန့ၢ်လၢနကဒူးထီၣ်တၢ်လီၤအကဲထီၣ်အသးသ့

ကွၢ်ကွၢ်အိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်	တၢ်တဲဖျါထီၣ်အဂီၢ်
တၢ်မနုၤမၤအသးလၢအပူၤကွၢ်လဲၣ်	ကွၢ်ဘၣ်တၢ်လီၤအမၤအသးလၢအပူၤကွၢ်တဖၣ်, အဒိဒ်တၢ်ကဲထီၣ်တၢ်အသး, သတျှါကလဲၣ်တၢ်ကဲထီၣ်ဒီးဘူးကကဲထီၣ်တဖၣ်ဟ့ၣ်န့ၢ်ဒီးတၢ်ထံၣ်လၢအဂီၢ်ဝဲဒၣ်လၢအဘၣ်ယးဒီးတၢ်ကဲထီၣ်အသးသ့န့ၣ်လီၤ. အရဲဒိဘၣ်ဝဲဒၣ်လၢနသ့တက့ၢ်ထဲနပန့ၣ်အတၢ်ဖဲတၢ်မၤဖိန့ၣ်တဂ့ၤ, နကဘၣ်ကွၢ်တၢ်လီၤအကဲထီၣ်အသးလၢဖဲကတၢ်တၢ်မၤအလီၢ်ခဲလၢခဲအုအပူၤန့ၣ်လီၤ.
တၢ်ဟယၢ်ဖိၣ်ယၢ်လၢတၢ်ဆီလီၤဟ်လီၤလဲအလီၢ်အကွဲ	ကွၢ်ဘၣ်တၢ်ဟယၢ်ဖိၣ်ယၢ်လၢတၢ်ဆီလီၤဟ်လီၤလဲအလီၢ်အကွဲတဖၣ်ဒီးမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်မၤတၢ်ဂ့ၤထဲလဲၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.
ညီန့ၢ်ကဲထီၣ်ပျံးလီၤ	တၢ်လီၤပျံးလီၤဖုးတခါဘၣ်တဘျီအိၣ်ဒၣ်ဝဲန့ၣ်ထီၣ်ဘီမ့ၢ်တဖၣ်ထဲဒၣ်တဘျီတခါနီၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လီၤပျံးလီၤဖုးမ့ၢ်အိၣ်ဘၣ်ဖုးခဲန့ၣ်ခဲအံၤခဲအံၤန့ၣ်. တၢ်အိၣ်သးလၢတၢ်န့ၣ်ကကဲထီၣ်တၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးန့ၣ်ဒိဘၣ်ထံးဒၣ်န့ၣ်လီၤ.
တၢ်ဆီတလဲလၢတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်အပူၤ	တၢ်အိၣ်သးတဖၣ်ဆီတလဲလဲအသးလၢတၢ်အကတီၢ်လၢအယၢ်ထီၣ်ဒီးလီၤဆီဝဲဒၣ်လၢန့ၣ်လၢတဖၣ်ပူၤကွၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆီတလဲလဲအသးတဖၣ်အံၤဒိဘၣ်မၤဟူးတၢ်လီၤပျံးလီၤဖုးတခါလၢအဒူးကဲထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးတခါလၢအကဲထီၣ်ဝဲဒၣ်သ့န့ၣ်လီၤ.
တၢ်သကဲပဝး	ကွၢ်ကွၢ်လၢပူၤကညီအိၣ်ထီၣ်အိၣ်လီၤမ့ၢ်တဖၣ်အသကဲပဝးဒိမၤဘၣ်ဒိဘၣ်တၢ်လီၤပျံးလီၤဖုးတခါလၢအဒူးကဲထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးတခါလၢအကဲထီၣ်ဝဲဒၣ်သ့န့ၣ်လီၤ. အဒိန့ၣ်, ပူၤကညီတဖၣ်မၤကမၤတၢ်, သုတၢ်ပိးတၢ်လီၤပျံးလီၤကွၢ်ကမၤမ့ၢ်ဖဲမၤတၢ်လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဆီကမိၣ်ဆီကမၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

၂.သမံးမိးတၢ်လၢအတီၢ်ထွဲထီၣ်အခံ

ပတီၢ်ခဲခါတခါန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ကဆူးထီၣ်တၢ်ဘၣ်အိၣ်ထံးလၢတၢ်လီၤပျံးတခါစ့ၣ်စ့ၣ်ဒုးကဲထီၣ်ဝဲဒၣ်သ့ဒီးမ့ၢ်တၢ်ဘၣ်အိၣ်ထံးတခါအံၤကဲထီၣ်ဝဲဒၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်သ့လၢကွၢ်လဲၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.အရူၤဒိၣ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်ကဆိကမိၣ်ထီၣ်ဘၣ်ယး-

- **တၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်လၢတၢ်ပၤယၢ်ဖိၣ်ယၢ်ဆိပၤအိၣ်ထီၣ်(တၢ်အဂ့ၢ်ဒိၣ်ထံးတၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်)**-ဖဲတၢ်ပၤယၢ်ဖိၣ်ယၢ်လၢတၢ်ဆိပၤအိၣ်ထီၣ်မ့ၢ်တၢ်အိၣ်ထီၣ်န့ၣ်တၢ်ဘၣ်အိၣ်ထံးကဲကဲထီၣ်ဝဲဒၣ်ထဲလဲၣ်
- **တၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်လၢတၢ်ပၤယၢ်ဖိၣ်ယၢ်ဆိပၤအိၣ်ထီၣ်(တၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်လၢအိၣ်ထီၣ်လီၤတၢ်တၢ်)**-ယုၣ်ဒီးတၢ်ပၤယၢ်ဖိၣ်ယၢ်လၢအဆိၣ်ပၤလီၤန့ၣ်တၢ်ဘၣ်အိၣ်ထံးကဲကဲထီၣ်ဝဲဒၣ်ထဲလဲၣ်
တၢ်အံၤမၤတၢ်ကဆူးဝဲဒၣ်မ့ၢ်တၢ်ပၤယၢ်ဖိၣ်ယၢ်လၢအဆိၣ်ပၤလံးတဖၣ်မၤတၢ်ဂုၤထဲလဲၣ်ဒီးမ့ၢ်န့ၣ်တၢ်ပၤယၢ်ဖိၣ်ယၢ်လၢအဆိၣ်ပၤမ့ၢ်အဂ့ၢ်ဒိၣ်ထီၣ်တခါခါန့ၣ်လီၤ.
- မ့ၢ်တၢ်ဖဲတၢ်မၤလၢအလီၤပျံးလီၤပုၤတခါအံၤတၢ်မၤတၢ်လံးအိၣ်ထီၣ်လၢတၢ်အိၣ်ထီၣ်တၢ်ကြးမၤအိၣ်ထီၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.အိၣ်န့ၣ်,တၢ်လၢနမၤအိၣ်ထီၣ်လီၤအိၣ်ထီၣ်အသးဒီးတၢ်လၢအကွဲးလီၤပၤအသးလၢတၢ်ကဘၣ်လူၤပိၣ်မၤထွဲအိၣ်ထီၣ်အကွဲးအကွဲးတခါအပူၤန့ၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်အိၣ်ထီၣ်သးတဖၣ်လၢအဆိၣ်ပၤန့ၣ်တၢ်လၢပူၤမၤအိၣ်ထီၣ်ဒီးတၢ်လီၤပျံးလီၤပုၤအရူၤ,တဘျီယီၣ်ယုၣ်ဒီးတၢ်ညီၣ်န့ၣ်ကဲထီၣ်အသးလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.အိၣ်န့ၣ်,မ့ၢ်ခိၣ်ကလံးသိၣ်ဂီၤအတၢ်အိၣ်ထီၣ်သးလၢအဆိၣ်ပၤအမ့ၢ်တဖၣ်ဒီးတၢ်မၤပုၤလီၤပုၤလၢကွၢ်လဲၣ်န့ၣ်ဒီးတၢ်ပၤယၢ်ဖိၣ်ယၢ်လၢတၢ်ဆိပၤအိၣ်ထီၣ်လီၤအိၣ်ထီၣ်တဖၣ်န့ၣ်အကတုၤလီၤထီၣ်ဘးထဲလဲၣ်လီၤ.

န့ၣ်ကြးဆိကမိၣ်စ့ၢ်ကီးဘၣ်ယးတၢ်ဘၣ်အိၣ်ထံးလၢအကဲထီၣ်သ့ဝဲဒၣ်လၢ-

- **ပုၤကညီ**-ပုၤမၤတၢ်ဖိ,ပုၤဟဲအိၣ်သကိး,ပုၤပူၤတၢ်ဖိ,ပုၤဒီးလဲမၤတၢ်,ဂုၤဂီၤအဆတၢ်မၤစၢၤအတၢ်ဖဲတၢ်မၤပုၤဒီးပုၤတၢ်လၢလီၤလၢအဘၣ်အိၣ်ထံးဝဲဒၣ်သ့တဖၣ်
- **ပုၤတတ**-ပုၤလၢအဆိၣ်ပၤလီၤကဝီၤအပူၤ(ပုၤယုၣ်ပုၤကညီလၢအဆိၣ်ပၤဝဲဒၣ်န့ၣ်),ပနံၣ်အတၢ်ဖဲတၢ်မၤတဖၣ်ဒီးပုၤတတလၢအလဲၣ်ဒိၣ်ထီၣ်န့ၣ်လီၤ.
- **တၢ်စုၤလီၤအိၣ်ထီၣ်**-တၢ်လီၤတၢ်ကွၢ်န့ၣ်အတၢ်စုၤလီၤအိၣ်ထီၣ်ဒီးခိၣ်ယၢ်အတၢ်စုၤလီၤအိၣ်ထီၣ်,တဘျီယီၣ်ယုၣ်ဒီးကမ့ၢ်ဒီးပုၤတတလီၤအကွၢ်တဖၣ်လၢဘၣ်တဘၣ်ကပုၤယုၣ်ကွၢ်,တၢ်ခါဟံၣ်ဒီးကွၢ်မ့ၢ်အိၣ်ထီၣ်သ့တဖၣ်
- **ခိၣ်ယၢ်န့ၣ်**-လီၤကဝီၤအထံဖိကွၢ်ဒီးထံဘိကွၢ်,ကလံးဒီးဟံၣ်ခိၣ်ကပိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ပိၣ်ထွဲထီၣ်အခံတဖၣ်လၢအစးထီၣ်လၢအဖုၣ်တုၤအထီၣ်မၤစၢၤန့ၣ်လီၤ.လၢတၢ်ပိၣ်ထွဲထီၣ်အခံအတၢ်ဟံၣ်ဖျါလီၤတၢ်လီၤဆဲးတဖၣ်အခိၣ်လၢနကကွၢ်အဂီၢ်,ကွၢ်ဘၣ်တၢ်ဂီၤ,၂တက့ၢ်-မ့ၢ်ဒၣ်တၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်အပနီၣ်အခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ရဲၣ်လီၤစရီၤနီၣ်ဂီၢ်ၣ်-တၢ်သံကွၢ်တဖၣ်လၢတၢ်ကဘၣ်သံကွၢ်လၢတၢ်ကဆူးထီၣ်တၢ်ပိၣ်ထွဲထီၣ်အခံ

တၢ်သံကွၢ်တဖၣ်	တၢ်တဲဖျါထီၣ်အဂ့ၢ်
တၢ်ဘၣ်အိၣ်ထံးလဲၣ်တကလုၢ်ကဲထီၣ်ကသ့ဝဲဒၣ်လဲၣ်.	တၢ်ဘၣ်အိၣ်ထံးအိၣ်ထီၣ်အါကလုၢ်ဒီးတၢ်ကဲထီၣ်အသးတခါဖိဘၣ်တဘၣ်ဒုးကဲထီၣ်တၢ်ဘၣ်အိၣ်ထံးအါကလုၢ်သ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.အိၣ်န့ၣ်,တၢ်ကဲထီၣ်အသးတခါဖိဘၣ်တဘၣ်ကဒုးကဲထီၣ်တၢ်ဘၣ်အိၣ်ထံးခံမဲလၢလီၤခိၣ်ယၢ်န့ၣ်,တဘျီယီၣ်ယုၣ်ပုၤကညီအတၢ်အိၣ်ထီၣ်အိၣ်ထီၣ်ခါန့ၣ်လီၤ.
တၢ်မၤန့ၣ်တဖၣ်မၤဘၣ်အိၣ်ထံးအိၣ်ထီၣ်အမ့ၢ်အပတီၢ်သ့လၢကွၢ်လဲၣ်.	တၢ်ပိၣ်ထွဲထီၣ်အခံလၢတၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်တခါဆိတလဲအသးလၢတၢ်အိၣ်ထီၣ်သးတခါသိးလီၤအသးတဖၣ်အဖိလၢသ့န့ၣ်လီၤ.အိၣ်န့ၣ်,မ့ၢ်အိၣ်ထီၣ်တၢ်တခါကဆုၣ်ဒီးကကဲဝဲဒၣ်လၢတၢ်ကပၤယၢ်ဖိၣ်ယၢ်အိၣ်ထီၣ်တၢ်ကလၢဒီးတၢ်ယုၣ်ထီၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.
ပုၤကညီမ့ၢ်ခိၣ်ယၢ်န့ၣ်အိၣ်ထီၣ်လၢန့ၣ်အိၣ်ထီၣ်ဘၣ်အိၣ်ထံးလၢကွၢ်ကွၢ်မၤန့ၣ်တဖၣ်အပူၤလဲၣ်.	တၢ်အံၤလီၤဆိဒၣ်တၢ်အရူၤဒိၣ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်ကဆိကမိၣ်ဘၣ်ယးတၢ်ဒိၣ်ဘၣ်မၤပုၤတဖၣ်လၢကဆိၣ်ထီၣ်လၢတၢ်သးမ့ၢ်အတၢ်လၢအဘၣ်အိၣ်ထံးညီတဖၣ်အဂီၢ်,အိၣ်န့ၣ်ဟံၣ်ခိၣ်လၢထံကါဖျိၣ်အသးအလီၤတဖၣ်ဒီးထံဘိကွၢ်တဖၣ်,တဘျီယီၣ်ယုၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ထီၣ်အိၣ်ထီၣ်အလီၤအကွၢ်လၢအဆိၣ်ပၤတၢ်ကပိၣ်ကပၤ,တၢ်ခါဟံၣ်တဖၣ်,ကွၢ်ဒီးကွၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

၃.ထီၣ်ဒုးတၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်အယုၣ်

ဖဲန့ၣ်ဆိကမိၣ်ထီၣ်ဘၣ်ယးတၢ်ပိၣ်ထွဲထီၣ်အခံတဖၣ်ဒီးတၢ်လီၤပျံးလၢအကဲထီၣ်အသးသ့အလီၤခံန့ၣ်,နကလိၣ်ကွၢ်တၢ်သ့တဖၣ်အံၤတပူၤယီၤလၢတၢ်ကဆူးဝဲဒၣ်တၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်ခဲလၢဟံၣ်ဖျိၣ်အတၢ်ထီၣ်အယုၣ်တခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂီၢ်နီၣ်ဂီၢ် ၂ဒုးန့ၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်အခိၣ်တခါလၢအမ့ၢ်တၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်အပနီၣ်တခါလၢန့ၣ်အိၣ်ထီၣ်သ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.လၢတၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်အပနီၣ်တခါအပူၤန့ၣ်,တၢ်အိၣ်ထီၣ်သးလၢအကဲထီၣ်သ့ဒီးတၢ်ပိၣ်ထွဲထီၣ်အခံတဖၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤဟံၣ်အိၣ်ထီၣ်အစးတဖၣ်,မ့ၢ်သိးန့ၣ်မၤဘၣ်လီၤတၢ်လၢအဆိၣ်ပၤတၢ်ပနီၣ်အလီၤလၢတၢ်ကဟ့ၣ်တၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်တခါအယုၣ်လၢအစးထီၣ်လၢအဖုၣ်တုၤအိၣ်ထီၣ်အမ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.ပိးလီၤစုကဲလဲအကဲအိၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢနကသ့အိၣ်ထီၣ်လၢနကဆူးတၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်လၢတၢ်ရဲၣ်လီၤအိၣ်ထီၣ် **SA/SNZ HB 89:2013** တၢ်ရဲၣ်ကွၢ်ပၤအတၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်အတၢ်န့ၣ်ကွၢ်တဖၣ်လၢတၢ်သမံးမိးတၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်အကွၢ်အကွၢ်တဖၣ်လၢတၢ်မၤန့ၢ်အိၣ်ထီၣ်သ့န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂုၤလၢတၢ်ကဟ့ၣ်တၢ်လီၤပျံးလီၤပုၤတဖၣ်အယုၣ်တခါန့ၣ်ကမၤစၢၤလၢတၢ်ကမၤတၢ်ဆဲးတဖၣ်လၢအဘၣ်ယးဒီးတၢ်ကရဲၣ်ကွၢ်တၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်အံၤလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂီၤန့ၣ်ဖျါတၢ်ၵ-တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်အပနီၣ်အဒိ

တၢ်တၢ်လီၤမ့တမ့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ယၢ်ယၢ်ထၢထၢတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးအဒိၣ်အမ့ၢ်လၢခိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးလၢသးသမ့အဂီၢ်ကတီၢ်ယၢ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢပုၤကညီအတၢ်အိၣ်ဆူၣ်ဆိၣ်ခွဲးအတၢ်အိၣ်မုၢ်ဆိးပၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.	တၢ်ဂ့ၢ်ဖျါထွဲထွဲအခဲ	ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်	ဖဲအဘၣ်ဒး	ဒိၣ်ထီ	ဒိၣ်ထီ	တၢ်လၢက့ၢ်အခါ	တၢ်လၢက့ၢ်အခါ	
တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢအနးဝဲဒၣ်လၢခိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢၣ်မ့တမ့ၢ်ပတီၢ်ဒိၣ်ထီအတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢပုၤကညီအတၢ်အိၣ်ဆူၣ်ဆိၣ်ခွဲးတၢ်အိၣ်မုၢ်ဆိးပၤအဂီၢ်လီၤ.		အဒိၣ်	ဖဲအဘၣ်ဒး	ဖဲအဘၣ်ဒး	ဒိၣ်ထီ	ဒိၣ်ထီ	ဒိၣ်ထီ	တၢ်လၢက့ၢ်အခါ
တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဖဲအဘၣ်ဒးလၢပုၤကညီအတၢ်အိၣ်ဆူၣ်ဆိၣ်ခွဲးတၢ်အိၣ်မုၢ်ဆိးပၤအဂီၢ်မ့တမ့ၢ်ခိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢၣ်အဂီၢ်လၢတၢ်ဆၢကတီၢ်ယၢ်ယၢ်ထၢထၢတၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.		ဖဲအဘၣ်ဒး	စ့	ဖဲအဘၣ်ဒး	ဖဲအဘၣ်ဒး	ဒိၣ်ထီ	ဒိၣ်ထီ	ဒိၣ်ထီ
တၢ်ဒိဘၣ်မၤဟူးလၢအစ့ဝဲဒၣ်လၢခိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢၣ်အလီၤမ့တမ့ၢ်တၢ်အိၣ်သးလၢကဒိဘၣ်မၤဟူးပုၤကညီအတၢ်အိၣ်ဆူၣ်ဆိၣ်ခွဲးတၢ်အိၣ်မုၢ်ဆိးပၤအဂီၢ်စ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.		အစ့	စ့	စ့	ဖဲအဘၣ်ဒး	ဖဲအဘၣ်ဒး	ဒိၣ်ထီ	ဒိၣ်ထီ
တၢ်ဒိဘၣ်မၤဟူးတၢ်အိၣ်မ့တမ့ၢ်အစ့ဒိၣ်မးဝဲဒၣ်လၢခိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢၣ်အလီၤမ့တမ့ၢ်တၢ်အိၣ်သးလၢကဒိဘၣ်မၤဟူးပုၤကညီအတၢ်အိၣ်ဆူၣ်ဆိၣ်ခွဲးတၢ်အိၣ်မုၢ်ဆိးပၤအဂီၢ်တၢ်အိၣ်ဝဲဒၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.		စ့	စ့	စ့	စ့	ဖဲအဘၣ်ဒး	ဖဲအဘၣ်ဒး	ဖဲအဘၣ်ဒး
			ကဲထီၣ်သးတညီ	ကဲထီၣ်သးတသ့	ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကဲထီၣ်သးသ့	ကဲထီၣ်သးသ့	ကဲထီၣ်လီၤတၢ်	
တၢ်ကဲထီၣ်အသးသ့								
			ကဲထီၣ်အသးသ့သန့ကတမ့ၢ်ကဲထီၣ်နီတဘျီဘၣ်	လၢပတီၢ်မ့ၢ်တၢ်အိၣ်သးတဖၣ်အပူၤန့ၣ်တမ့ၢ်လၢအကဲထီၣ်ဘၣ်	ဘၣ်တဘၣ်ကကဲထီၣ်လၢတၢ်ဆၢကတီၢ်တခါခါန့ၣ်လီၤ	တၢ်မ့ၢ်လၢပတီၢ်လၢကကဲထီၣ်လၢတၢ်ဆၢကတီၢ်တဘျီဘျီန့ၣ်လီၤ	လၢပတီၢ်မ့ၢ်တၢ်အိၣ်သးအဖီလၢတၢ်မ့ၢ်လၢပတီၢ်လၢကကဲထီၣ်ခဲအံၤဖဲအံၤန့ၣ်လီၤ	

တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်အပနီၣ်အဒိတဖၣ်အတၢ်ပၢ်ဖျါ

တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်အပတီၢ်	တၢ်တဲဖျါအဂ့ၢ်
တၢ်လၢက့ၢ်အခါ	တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်အပတီၢ်လၢတၢ်တူၢ်လီၤအိၣ်တသ့နီတဖၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပၢ်ပတုၣ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤဒီးပံးဖိၣ်မၤအိၣ်တဘျီယိတက့ၢ်.
ဒိၣ်ထီ	တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်အပတီၢ်လၢတၢ်တူၢ်လီၤအိၣ်တသ့နီတဖၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပၢ်လီၤတၢ်ပၤယၢ်ဖိၣ်ယၢ်လၢအလီၤအက့ၢ်လၢတၢ်ကမၤစ့လီၤတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.
ဖဲအဘၣ်ဒး	တၢ်တူၢ်လီၤအိၣ်သ့ဖဲတၢ်ပၤယၢ်ဖိၣ်ယၢ်တဖၣ်တၢ်ဆိလီၤပၢ်လီၤအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကျဲးစးမၤစ့လီၤတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်ဆူအစ့ဝဲဒၣ်အလီၤန့ၣ်တက့ၢ်.
စ့	တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်အပတီၢ်လၢတၢ်တူၢ်လီၤအိၣ်သ့န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကျဲးစးမၤပၢ်မၤက့ၢ်တၢ်လီၤပျံၤဘၣ်ဆၢတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်အပတီၢ်လၢအဒိၣ်တဖၣ်န့ၣ်အကါဒိၣ်ဝဲဒၣ်လီၤ.

လံာ်ကဘျံးပတဘျုးအံၤတၢ်ပာ်တၢ်ကလီၤအိၤလၢအဆိၣ်ဒီးတၢ်ပညိၣ်န့ၣ်လီၤ.

လံာ်ဘျးစဲ-တၢ်လီၤပျံးလီၤဖုဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်အတၢ်ကွဲးနီၣ်အဒိ

တၢ်နီၣ်-တၢ်လီၤပျံးလီၤဖုဒီးအတၢ်ကွဲးနီၣ်တခါအံၤဘၣ်ဘျးဘၣ်ဒါဝဲဒၣ်လၢပနံၣ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢအဆိၣ်ဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်လၢအစ့အကီၢ်လီၤပနံၣ်အတၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢအဆိၣ်မ့တၢ်ဆိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယီၣ်လၢအအါဘၣ်တဘၣ်ကလိၣ်မၤန့ၢ်တၢ်ကွဲးနီၣ်လၢအကီၢ်ဒိၣ်ထီၣ်တခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကွၢ်ကဒါကွၢ်-		မုၢ်နံၤ-		ပျံးထီၣ်တဖၣ်-	
-----------------	--	----------	--	---------------	--

တဆိၣ်ဘၣ်	တၢ်လီၤပျံးလီၤဖုတဖၣ်	တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢအကဲထီၣ်သ့	တၢ်ဘၣ်ယီၣ်အတၢ်သမံသမိးမၤကွၢ်			တၢ်ဟံးယၢ်ဖီၣ်ယၢ်လၢအဆိၣ်ပတၢ်တဖၣ်	တၢ်ဟံးယၢ်ဖီၣ်ယၢ်အကၤဆူညါလၢတၢ်လီၤဘၣ်အီၤန့ၣ်မုၢ်မန့ၢ်လဲၣ်.	တၢ်ဟံးဖီၣ်ထီၣ်တၢ်တဖၣ်		
			တၢ်ဂ့ၢ်ဖိၣ်ထွဲထီၣ်အခံ	တၢ်ကဲထီၣ်အသးသ့	တၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်အတၢ်ပာ်အယုၣ်			တၢ်ဟံးဖီၣ်မၤအီၤဝဲ	မုၢ်နံၤအစဲၤခဲကတၢ်	မုၢ်နံၤလၢတၢ်မၤတံးအီၤ

တစ်စက္ကန့်ထူးထိုင်ရလီ 1695.1* အီကူး 2018
* တစ်ထာနှစ်မပျံ့ 1695 တစ်တခါအံ့တစ်စက္ကန့်ထူးထိုင်အီဖဲမ့ 2018

တစ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိဒီးစက္ကန့်ထူးထိုင်အီဖဲဖျိ EPA ဘံးထိရံ့ယါန့ၣ်လီ
Level 3, 200 Victoria Street, Carlton VIC 3053
1300 372 842 (1300 EPA VIC)

တစ်စက္ကန့်ထူးထိုင်တခါအံ့တစ်ထိုင်န့ၣ်အီသ့ဝဲလါလီအပုၣ်ယဲအဖိခိၣ်လါ PDF အကုၣ်အဂီၢ်အသိးဖဲ epa.vic.gov.au န့ၣ်လီ.

ဖဲန့ၣ်လီၣ်ဘၣ်ပုၣ်ကတီၢ်ကျိးထံတံၢ်အတံၢ်မၤစၢမ့တမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးလံာ်တခါအံ့တံၢ်ကျိးထံအီန့ၣ်,ဝံသးစုၤကိးဘၣ် 131
450 ဒီးစုးသ့ၣ်ညါဘၣ်ကျိၣ်လါန့ၣ်အဲၣ်ဒီးအီန့ၣ်တက့ၢ်.